Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

SETBERGSSKÓLI

9. bekkur
Skólanámskrá Setbergsskóla
Námssvið og námsgreinar

Skólaárið 2020– 2021

Skólanámskrá Setbergsskóla.
Útgefin 2018.
Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.
© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.
Ábyrgð: María Pálmadóttir, skólastjóri Setbergsskóla.
Margrét Ólöf Jónsdóttir, aðstoðarskólastjóri Setbergsskóla.

Útgefandi: Setbergsskóli (Hafnarfjarðarbær)
Hlíðarberg 2
221 Hafnarfjörður

netfang: setbergsskoli@setbergsskoli.is
veffang: http://www.setbergsskoli.is

Efnisyfirlit

Inngangur 5
II. Skólastarf 9. bekkjar 6
II.1. Samantekt kennslu í 9. bekk 6
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk 7
II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 5. bekk 9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf. 9
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi 9
III. Námssvið og námsgreinar 10
III.1. Matsaðferðir og matsverkfæri fyrir lykilhæfni. 10
III.2. Lykilhæfni 9. bekkur 10
1. Íslenska 12
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 13
1.2. Lestur og bókmenntir 13
1.3. Ritun og stafsetning 14
1.4. Málfræði 15
2. Erlend tungumál 17
Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum 17
2.1. Enska 20
2.2. Danska og önnur Norðurlandamál 20
3. List- og verkgreinar 22
Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum 22
3.1. Sviðslistir – dans og leiklist 23
3.2. Sjónlistir - myndmennt 23
3.3. Tónmennt 24
3.4. Heimilisfræði 24
3.5. Hönnun og smíði 24
3.6. Textílmennt 26
4. Náttúrugreinar 26
Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum 26
4.1 Náttúrufræði 27
4.3. Lífvísindi 28
5. Samfélagsgreinar 29
5.2. Jafnrétti og lífsleikni 30

5.3. Landafræði, saga og sam-/þjóðfélagsfræði 31
6. Skólaíþróttir 32
Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum 32
6.1. Íþróttir 34
6.2. Sund 35
7. Stærðfræði 36
7.1. Stærðfræði 37
7.2. Tölur, reikningur og algebra 38
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi 39
8. Upplýsinga- og tæknimennt 9. bekkur 40
Viðmið um námshæfni 40
8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði 41
8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni 41
9. Valgreinar 42

Inngangur

Skólanámskrá Setbergsskóla er unnin út frá aðalnámskrá grunnskóla frá 2011. Sex grunnþættir mynda kjarna aðalnámskrárinnar og liðast þeir um skipulag skólastarfsins. Þættirnir eru læsi, sjálfbærni, heilbrigði og velferð, lýðræði og mannréttindi, jafnrétti og sköpun. Skólanámskrá Setbergsskóla er grunnur að öllu skólastarfinu og fjallar um áherslur í námi og kennslu. Hún er okkar vinnuplagg og segja má að skólanámskráin sé lifandi plagg því hún getur tekið breytingum á milli ára því skólastarfið er þess eðlis að það er í sífelldri endurskoðun.

Skólanámskránni er skipt eftir árgöngum. Stutt ágrip er af sögu skólans í byrjun. Fyrsti kafli fjallar síðan um menntastefnu hans og skiptist sá kafli í tvennt. Kafli tvö fjallar um námssvið og námsgreinar, námsaðstæður og námsmat. Í þeim kafla eru skilgreind markmið og leiðir sem farnar eru að settu marki. Kennararnir útfæra síðan skólastarfið námkvæmar við gerð kennsluáætlana, viku- og dagskipulags.

Í lokakaflanum má síðan finna í viðauka kynningu og viðmið grunnskólastarfs í Hafnarfirði.

Vor 2018 var tekin sú ákvörðun að skipta skólanámskránni niður í þrjá kafla til að gera hana aðgengilegri fyrir starfsfólk, foreldra og nemendur. Fyrsti hlutinn heitir „Kafli 1. Skólanámskrá Setbergsskóla. Saga skólans og menntastefna“. Öðrum hlutanum er skipt niður á tíu árganga þar sem fjallað er um, í hverjum árgangi fyrir sig, grunnþætti menntunar, námssvið og námsgreinar, lykilhæfni, metanleg hæfniviðmið, leiðir og námsmat. Kafli þessi er grunnur að skólastarfinu og getur verið breytilegur milli ára þar sem sífellt er verið að endurskoða hann. Við notum samskiptaforrritið Mentor m.a. til að halda utan um mat á vinnu nemenda þar sem foreldrar geta fylgst með framgöngu barna sinna. Að lokum er þriðji hlutinn sem heitir „Viðauki A – G. Kynning og viðmið grunnskólastarfs í Hafnarfirði. Skólanámskrá Setbergsskóla“.

II. Skólastarf 9. bekkjar

Hlutverk þessa kafla er að kynna fyrir skólasamfélaginu megináherslur í starfsemi bekkjar svo það sé upplýst um framkvæmd skólastarfs í bekknum/árganginum. Það er m.a. gert til að foreldrar geti verið virkir þátttakendur í námi barna sinna á grundvelli uppeldisréttar síns. Um leið kynna kennarar fagmennsku skólastarfsins til að sýna fram á faglegt inntak og samhengi milli bekkja/árganga um þau gæði sem stefnt er að í skólastarfinu.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 9. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	1 1 2 1
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	3 4
3. List- og verkgreinar	***A Listgreinar:*** 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt ***B Verkgreinar:*** 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	 1 1 0 1 1 1
4. Náttúrugreinar	4.1. Eðlis- og efnavísindi 4.2. Jarð- og störnufræði 4.3. Lífvísindi 4.4. Umhverfismennt	1 1 0,5 0,5
5. Samfélagsgreinar	6.1. Heimspeki, siðfræði og trúarbragðafræði 6.2. Jafnrétti og lífsleikni 6.3. Landafræði, saga, sam-/þjóðfélagsfræði	1 1 1
6. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	1 3 1
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði 8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni	1
9. Val	9. Valgreinar	5
Alls		37

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 9. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.
Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	**Áhersluatriði**
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	Það er unnið með *heilbrigði og velferð* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • *Ýta undir að hollt mataræði með því að hvetja nemdur til að koma með hollt nesti að heiman og fá foreldra jafnframt til samstarfs við okkur í þeim tilgangi. Jafnframt bjóða upp á holla næringu í mötuneyti og sjoppu nemenda.* • *Hvetja til hollrar og fjölbreyttrar hreyfingar bæði í íþróttum og öðrum námsgreinum, má þar m.a. nefna útikennslu.* • *Eiga góð samskipti við nemendur, foreldra, starfsfólk og aðra sem að skólastarfinu koma. Það gerum við með því að vera fyrirmyndir og skapa skólabrag þar sem jákvæð og opin samskipti eru höfð að leiðarljósi.* • *Mikilvægt að nemendur fái nægjanlega hvíld og að jafnvægi sé á milli skóla og tómstunda.*
JAFNRÉTTI:	Það er unnið með *jafnrétti* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • *Mikilvægt er að hver einstaklingur sé metinn á eigin forsendum og fái að þroskast óháð kyni, fötlun, búsetu, stétt, kynhneigð, lítarhætti, lífsskoðunum, trúarbrögðum, tungumáli, ætterni og þjóðerni* • *Fagna margbreytileikanum og líta á hann sem tækifæri fremur en hindrun.* • *Koma fram við alla innan skólans, jafnt nemendur sem starfsmenn, af virðingu.* • *Standa vörð um gildin okkar, leitast við að skilja í stað þess dæma og hlusta og leiðbeina nemendum okkar með því að virkja þá og vekja til umhugsunar um hverja þá orðræðu sem upp kemur.* • *Vera meðvitaður um hvert við beinum athyglinni innan nemendahópsins og að allir séu virkjaðir.* • *Gæta þess að einstaklingum sé ekki mismunað eftir kynferði, kynþætti, fötlun, þjóðerni, aldri, né vegna trúar- eða stjórnmálaskoðana.* *Ýta undir að drengir og stúlkur átti sig á því valdi sem það hefur í að velja og hafna m.a. í samskiptum sínum við hitt kynið.*
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	Það er unnið með *lýðræði og mannréttindi* í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • *Gera nemendur ábyrga fyrir námi sínu og verkum.* • *Nemendur læri um rétt sinn og skyldur (t.d. úr Barnasáttmálanum, Mannréttindasáttmálanum, Salamanca-yfirlýsinginunni) og að réttindum fylgir ábyrgð.* • *Nemendur verði meðvitaðir um mátt orðnotkunar í ræðu og riti.* • *Nemendur læri að bera virðingu fyrir margbreytileika mannlífsins og að virða hvern og einn eins og hann er. Nemendur geti unnið með ólíku fólki, virt skoðanir þess, tekist á við áskoranir og hugsað í lausnum.* • *Nemendum séu skapaðar aðstæður til umræðna þar sem rýnt er í efnið og þeir læri að ýmislegt getur legið að baki því sem virðist óskiljanlegt í fyrstu.* • *Nemendur læri að til þess að skapa samfélag þar sem öllum líður vel þurfum við að vera samábyrg, geta sýnt umhyggju fyrir öðrum og vera meðvituð og virkir þátttakendur í skólasamfélaginu.*

	• *Nemendur læri um mátt lýðræðis. T.d. að með lýðræði getur maður komið skoðunum sínum á framfæri, kosið um ýmis mál og lært þannig að meirihlutinn ræður. Þannig læra nemendur að axla ábyrgð.*
LÆSI:	Það er unnið með *læsi* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • *Ýta undir víðtækan skilning á læsi s.s. umhverfislæsi, tölvulæsi, stafrænt læsi, tæknilæsi, fjölmiðlalæsi og en hvetja jafnframt til bóklestrar og að nemendur geti lesið sér til gagns.* • *Allir kennarar skólans leggja sig fram um að búa nemendum þær aðstæður að þeir verði læsir á umhverfi sitt og geti lesið sér til gagns í víðtækum skilningi.* • *Læsi snýst um sköpun merkingar sem á sér stað í samskiptum nemenda við þá sem þeir umgangast og í því umhverfi sem þeir búa við. Skólinn þarf að byggja á þeim grunni og styrkja enn frekar bæði undirstöðurnar og það sem byggt er ofan á með því að virkja nemendur í lærdómsferlinu.* • *Vera læs á náttúru, umhverfi, menningu og aðstæður.* • *Vera læs á mannleg samskipti/samfélagið og með því að vera læs á sjálfan sig þá læra nemendur smátt og smátt að þekkja muninn á eigin hugmyndum og annarra og virða þær.* • *Leggja áherslu á gott samstarf við heimilin í tengslum við læsi og auka skilning þeirra á mikilvægi að virkja nemendur í lærdómsferlinu.* • *Styðja við nemendur sem kljást við sértæka lesörðugleika*
SJÁLFBÆRNI:	Það er unnið með *sjálfbærni* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • *Skapa samábyrgt samfélag innan skólans þar sem allir eru virkjaðir og skoðað saman hvort allir hafi möguleika á þátttöku í því sem við erum að gera.* • *Gera nemendur meðvitaða um þeirra þátt í daglegri umgengni innan skólans; flokka rusl og stefna að því að hafa sem minnst af því, nota fjölnota umbúðir fyrir mat og drykki, hvetja til orkusparnaðar (slökkva ljós, fygjast með hita á ofnum eftir veðurfari, notkun á vatni, sápu og pappír, skoða hvernig við ferðumst til og frá skóla).* • *Nemendur læri hvernig hlutir verða til og hvaðan þeir koma og hvert þeir fara.* • *Skapa samfélag þar sem skólinn, heimilin, mötuneytið, foreldrafélagið, félagsmiðstöðin, leikskólinn vinna saman og eru upplýstir um stefnu skólans.* • *Nemendur öðlist skilning á sampili umhverfis, félagslegra þátta og efnahagsþróunar; það skiptir máli að við nýtum auðlindir okkar skynsamlega og að nemendur átti sig á hringrásum og lögmálum náttúrunnar.* • *Stofnað verði umhverfisráð og nemendur virkjaðir þannig enn frekar.*
SKÖPUN:	Það er unnið með *sköpun* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • *Leyfa öllum að njóta sín og leggja áherslu á það í vinnu með nemendum að ferlið skiptir jafn miklu máli og afraksturinn.* • *Fá tækifæri til að uppgötva og tengja við fyrri þekkingu ásamt því að átta sig á því að sköpun byggir líka á gagnrýninni hugsun sem opnar nýjar leiðir til að nálgast viðfangsefnið.* • *Fá tækifæri til að ígrunda skoðanir og öðlast eigin sýn á heiminn.* • *Ýta undir skapandi hugsun í öllum námsgreinum og virkja hugann til að leita fljölbreyttra leiða til lausna.* • *Leitast við að vera opinn fyrir hugmyndum nemenda svo þeir verði óhræddir við að segja frá, prófa sig áfram, að vera forvitnir og ígrunda.* • *Nálgast námsefnið í gegnum leik og tjáningu bæði leikræna, sjónræna og myndræna.* • *Örva ímyndunaraflið og vera tilbúin að nota bæði efnivið og umhverfi á sem fjölbreyttastan hátt til að ýta undir sköpunargleði nemenda.*

	• *Bjóða upp á fjölbreytt og krefjandi verkefni sem miða við reynslu og þroska nemenda.*

II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 5. bekk

i. Kennsluaðstæður

Kennt er í heimastofu kennara, í sérkennslustofum, á nemenda gangi og á svæðum fyrir framan heimastofur. Nemendum er einnig skipt í hópa verklegum greinum og þá er kennt í tilheyrandi stofum.

ii. Kennsluáætlanir

Kennarar skipuleggja grófa áætlun yfir skólaárið og út frá þeim vinna þeir vikuáætlanir og heimavinnuáætlanir.

iii. Náms- og kennslugögn

Í skólastofunni er kennslugögn sem nýtast árganginum best. Kennslugögn er jafnframt hægt að sækja í námsgagnaver og á bókasafn eftir viðfangi í hvert sinn.

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	• Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). • Aðgangur að tölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpar-gögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	• Öll námsgögn s.s. skriffæri, stílabækur og möppur fá nemendur í skólanum sér að kostnaðarlausu.

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Gott samstarf við heimilin er lykillinn að farsælu námi og velferð barnanna í skólanum og er sú samvinna mikilvægur hluti af starfi kennara. Á haustin eru haldnir fundir sem skipulagðir eru af umsjónarkennurum og faggreinakennurum í samstarfi við stjórnendur skólans. Tilgangur þessara funda er að stilla saman strengi, fara yfir markmið með skólagöngunni og ýmis hagnýt mál sem mikilvægt er að ræða. Á þessum haustfundum er líka markviss fræðsla í ákveðnum árgöngum sem skipulögð er í samvinnu við foreldrafélag skólans. Tvisvar á ári boða umsjónarkennarar foreldra í einstaklingsviðtöl ásamt börnum þeirra þar sem farið er yfir námsframgöngu, líðan og samskipti. Á þessum dögum eru faggreinakennarar jafnframt til viðtals. Mikilvægt er í þessari samvinnu að skólinn veiti upplýsingar um gengi og líðan nemenda en jafnframt að foreldrar geri slíkt hið sama. Kennarar eru með viðtalstíma í töflu, setja inn upplýsingar inn á Mentor og tölvupóstsamskipti eru jafnframt mikið notuð. Kennarar vinna heimavinnuáætlanir og sendir eru póstar um það sem verið er að gera í skólanum. Jafnframt eru upplýsingar settar inn á heimsíðuna um skólastarfið.

Í sumum tilvikum eru teymi um ákveðna nemendur til að styðja enn frekar við þá. Innan skólans starfar skólaráð undir stjórn skólastjóra sem og foreldrafélag. Hlutverk þess er að styðja við skólastarfið, efla tengsl heimila og skóla og stuðla þannig enn frekar að velferð nemenda.
Nánar um foreldrasamstarf og upplýsingagjöf er að finna í A hluta skólanámskrár – starfsáætlun.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum).
Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. ***Leiðsagnarmat***.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendur að ná árangri. Er það misjafnt eftir aldri nemenda hvaða leið er farin við námsmatið. Nánari útlistun á námsmatsleiðum er að finna í Skólanámskrá Setbergsskóla – námsvið og námsgreinar þar sem fjallað er um hvern árgang fyrir sig.

b. ***Stöðumat***.
Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með viðtali nemanda og foreldra með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.
b. ***Lokamat***:
Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á vinnu sinni yfir skólaárið. Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðuna hjá sér við lok skólaárs og gefa honum vitnisburð fyrir frammistöðu.

III. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en hverju námssviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námsskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

III.1. Matsaðferðir og matsverkfæri fyrir lykilhæfni.

Lykilþættir	Matsverkefni	Matsaðferðir	Matsverkfæri
Tjáning og miðlun	• Leikrit. • Kynningar. • Bekkjarsamræður	• Kynningamat. • Bekkjarumræðumat.	• Gátlistar með atriðalistum um gæði tjáningar og miðlunar
Skapandi og gagnrýnin hugsun	• Umræður • Skrifleg verkefni.	• Framlag í persónulegum verkefnum. • Þátttaka í umræðum.	• Mat á verkefnum
Sjálfstæði og samvinna	• Hópavinna • Sjálfstæð verkefni • Frímínútnaþátttaka	• Þátttaka í hópastarfi. • Lausn persónulegra krefjandi verkefna.	• Mat á hóp- og einstaklings-verkefnum.
Notkun og beiting upplýsinga	•	•	•
Ábyrgð á eigin nám	• Heimanám. • Virkni í tímum. • Verkefnaskil.	•	• Virknimat í tímum • Mætingaskráningar. • Heimanámsskráningar

III.2. Lykilhæfni 9. bekkur

Lykil-þáttur	2a. Hæfniviðmið eftir lykilþáttum	2b. Matslýsingar fyrir A-D kvarða			
	Við lok skólaárs getur nemandi:	**A**	**B**	**C**	**D**
TJÁNING OG MIÐLUN	• tjáð hugsanir sínar, hugmyndir, upplýsingar og tilfinningar með fjölbreyttum leiðum • myndað sér skoðun og tjáð sig um hugmyndir og upplýsingar sem upp koma, tekið þátt í skoðanaskiptum	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum **af miklu öryggi**. Fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir	Tekið virkan þátt í samræðum og gert **vel** grein fyrir skoðunum sínum. Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og	Tekið virkan þátt í samræðum og gert grein fyrir skoðunum sínum Fjallað um ólík viðfangsefni og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali og	

	um viðfangsefni og rökstutt mál sitt • fjallað um ólík viðfangsefni af öryggi og beitt orðaforða og hugtökum sem hæfir efnisvali • notað fjölbreyttar aðferðir í kynningum og sýnt öryggi og vandvirkni við að miðla þekkingu sinni	efnisvali og viðmælendum. Notað ólíka miðla **vel** við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri.	viðmælendum. Notað ólíka miðla við að koma þekkingu sinni og skoðunum á framfæri **að nokkru leyti**.	
SKAP-ANDI OG GAGN-RÝNIN HUGSUN	• spurt spurninga og farið fjölbreyttar leiðir við efnistök og úrvinnslu verkefna • sett sér skilgreind viðmið um árangur • beitt gagnrýni og skapandi hugsun við úrlausn verkefna á uppbyggilegan hátt • gagnrýnt gefnar upplýsingar með rökum og dregið ályktanir • fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum	Spurt spurninga og unnið sjálfstætt **af miklu öryggi** við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert sér **vel** grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér **vel** aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið **mjög vel** með upplýsingar á gagnrýnan hátt og fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.	Spurt spurninga og unnið sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert sér grein fyrir hvað liggur að baki árangri og nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið **vel** með upplýsingar á gagnrýnan hátt og **oft** fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni út frá ólíkum sjónarhornum.	Spurt spurninga og unnið **að einhverju leyti** sjálfstætt við úrlausn verkefna á fjölbreyttan hátt. Gert **að hluta** grein fyrir hvað liggur að baki árangri og að hluta nýtt aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar. Unnið **að vissu marki** með upplýsingar á **gagn-rýnan** hátt og stundum fjallað af gagnrýni um mismunandi viðfangsefni.	
SJÁLF-STÆÐI OG SAM-VINNA	• sýnt frumkvæði í námi sínu og sjálfstæði í vinnubrögðum • nýtt sér aðferðir til að efla sterkar hliðar sínar og byggja upp jákvæða sjálfsmynd • unnið í hóp og tekið þátt í jákvæðum samskiptum við aðra í námi og félagsstarfi • verið virkur og skilið ábyrgðina við að vera þátttakandi í samfélagi • tekið leiðsögn og gagnrýni á uppbyggilegan hátt og sett eigin gagnrýni fram á sanngjarnan máta • útfært og tekið þátt í samfélagsverkefni með öðrum á lýðræðislegan hátt	Sýnt **mikið** frum-kvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið **mikla** ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram **vel** skipulagða gagnrýni á sanngjarnan máta.	Sýnt frumkvæði og sjálfstæði í vinnu-brögðum. Tekið ábyrgð og virkan þátt í samstarfi. Tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sann-gjarnan máta.	Sýnt **nokkurt** frum-kvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum. Tekið **að vissu marki** ábyrgð og virkan þátt í sam-starfi. **Að einhverju leyti** tekið á móti og sett fram skipulagða gagnrýni á sann-gjarnan máta.	
NÝTING MIÐLA OG UPPLÝS-INGA	• tamið sér gagnrýni á mismunandi upplýsingar og skilji hvað felst í ábyrgri notkun upplýsinga við eigið nám • notað fjölbreytta miðla við skipulag, nýsköpun, þróun og framsetningu upplýsinga og hugmynda • notað heimildir og upplýsingar á siðferðislega verjandi hátt í námi, í eigin lífi og á rafrænum samskiptamiðlum	Nýtt sér **vel** ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra **af öryggi**.	Nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagn-rýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra.	**Stundum** nýtt sér ólíka miðla í námi sínu á ábyrgan og gagnrýninn hátt, aflað upplýsinga og lagt mat á gæði og trúverðugleika þeirra **að vissu marki**.	
ÁBYRGÐ OG MAT	• nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum	Nýtt sér **vel** sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært	Nýtt sér sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum aðferðum. Útfært	Nýtt sér **að vissu marki** sterkar hliðar sínar til að styrkja sjálfsmynd sína með einföldum	

Á EIGIN NÁMI	• útfært markmið, fylgt þeim eftir og lagt mat á það í lokin hvernig til tókst • lagt mat á árangur sinn í námi og endurskoðað markmið sín með hliðsjón af viðmiðum	markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt **af öryggi** mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt mat á hvernig til tókst með hliðsjón af viðmiðum.	aðferðum. **Stundum** útfært markmið í námi, fylgt þeim eftir og lagt **að einhverju leyti** mat á hvernig til tókst með hliðsjón af við-miðum.	

1. Íslenska

a.Viðmið um námshæfni í íslensku

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	**Viðmið um námshæfni í íslensku**
Talað mál, hlustun og áhorf:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks. Notið myndefnis, upplestrar og gert grein fyrir skoðun sinni á viðkomandi efni.
Lestur og bókmenntir:	*Við lok árgangsi:* • Nemandi getur lesið almenna texta af öryggi og góðum skilningi. • Nemandi getur lagt mat á texta og túlkað. • Nemandi getur greint og skilið aðalatriði og aukaatriði í margs konar texta. • Nemandi getur lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga. • Nemandi getur valið sér lesefni til gagns og ánægju og komið fram sem sjálfstæður lesandi.
Ritun og stafsetning:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur beitt skipulegum vinnubrögðum og skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar. • Nemandi getur tjáð hugmyndir sínar og skoðanir, samið texta frá eigin brjósti. • Nemandi getur beitt reglum um réttritun, hefur náð góðu valdi á stafsetningu.
Málfræði:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í texta. • Nemandi getur notað algeng orðtök og málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt.

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Þessi liður tengist bókmenntum í bekk þar sem kennari les upphátt fyrir nemendur og þeir vinna spurningar upp úr köflum sem lesnir eru. Einnig horfa nemendur á myndir sem tengjast námsefni bókmennta í 9. bekk.

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Upplestur í bókmenntum þar sem kennarar lesa Gísla sögu Súrssonar fyrir nemendur og þeir svara spurningum úr efninu

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Nemendur leysa stór verkefni og túlka innihald sögunnar eftir að hafa lesið og hlustað á upplestur úr bókinni Gísla saga Súrssonar.
- Nemendur leysa stór verkefni og túlka innihald sögunnar eftir að hafa lesið og hlustað á upplestur úr skáldsögu eftir íslenskan.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lesið fyrir nemendur í skóla
- Nemendur vinna verkefni úr námsefninu sem lesið er fyrir þá
- Nemendur ljúka verkefninu heima ef ekki vinnst tími til þess í skólanum
- Nemendur lesa heima og undirbúa umræður fyrir næsta tíma

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur þjálfast í virkri hlustun
- Þjálfar nemendur í að muna það sem fyrir þá er lesið og efla athygli þeirra
- Þjálfar nemendur að taka ígrundaða afstöðu

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Nemendur hlusta að lestur bókmennta
- Nemendur horfa á myndir tengdar þeim bókum sem lesnar eru
- Námsmat: sjá bókmenntir

1.2. Lestur og bókmenntir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Kennari les upphátt fyrir nemendur fornbókmenntir fyrri hluta vetrar og nútímabókmenntir síðari hlutann. Nemendur vinna spurningar upp úr köflum sem lesnir eru. Einnig horfa nemendur á myndir sem tengjast námsefni bókmennta í 9. bekk.

Nemendur lesa valbækur og skila bókrýniverkefnum úr þeim bókum.

Ljóðstafir og myndmál ljóða rifjað upp og farið í bragfræði. Nemendur vinna verkefni í tengslum við námsefnið

Tímafjöldi: 1tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Fornbókmenntir
- Nútímabókmenntir

- Ljóð

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gísla saga
- Skáldsaga eftir íslenskan höfund
- Ýmsar bækur af bókasafni og úr hillunni heima
- Með fjaðrabliki… (ljóð og textar)

- ***iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun***

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari les upphátt og útskýrir textann og innihald sögunnar
- Nemendur svara spurningum úr efni textans
- Nemendur lesa og skila bókrýni úr völdum bókum af bókasafni eða úr hillunni heima
- Nemendur lesa sér til yndis
- Nemendur kynna sér mismunandi ljóð og þjálfa lesskilning með greiningu á inntaki ljóða

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur hlusta á upplestur kennara og þjálfast þar með einnig í virkri hlustun, einnig horfa nemendur á myndefni tengt þeim bókum sem lesnar eru

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Gísla saga Súrssonar 2 próf og stærri verkefni
- Mávahlátur, 2 próf og stærra verkefni

1.3. Ritun og stafsetning

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur vinna ýmis ritunarverkefni sem tengjast oftast bókmenntum t.d. bókrýni. Einnig vinna nemendur ýmis stutt ritunarverkefni. Stafsetning er kennd einn tíma á viku

Nemendur fá einnig hefti um ritun heimildaritgerða (samþætting við samfélagsfræði)

Tímafjöldi: 1 tími í viku og skiptist milli stafsetningar og ritunar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna bókrýni úr yndislestrarbókum
- Stafsetning

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ýmsar bækur til yndislestrar
- Frjáls ritun
- Kennslubók í stafsetningu eftir Árna Þórðarson og Gunnar Guðmundsson
- Ýmis verkefni frá kennurum, Orðasnakk (leikur á neti)

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur vinna verkefnin í skólanum en ljúka heima ef ekki er nægur tími
- Nemendur vinna 2 æfingar í stafsetningu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendum er bent á að huga að frágangi, snyrtimennsku og vönduðu málfari við uppsetningu ritana.
- Kennari leggur inn stafsetningarreglur og nemendur vinna æfingar þeim tengdar

-

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Upplestur að hausti og vori
- Ýmis bókrýni og ritunarverkefni
- Ritgerð, samþætt með samfélagsfræði

1.4. Málfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Í málfræði er unnið með sagnorð og smáorð. Kennari leggur inn fyrir bekkinn málfræðireglur og nemendur vinna síðan verkefni tengd innlögninni. Einnig er unnið með ýmsa þætti svo sem málshætti, orðtök og ýmis hugtök s.s. víðtækt og sértækt, samheiti, andheiti, o.fl.

Tímafjöldi: 2 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Málið í mark: Sagnorð
- Málið í mark: Óbeygjanleg orð
- Upprifjun og þjálfun ýmssa hugtöka t.d. víðtækt og sértækt og þjálfun skilnings á málsháttum og orðtökum og fl.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málið í mark; Sagnorð, eftir Ásu Marín Hafsteinsdóttur
- Málið í mark; Óbeygjanleg orð, eftir Ásu Marín Hafsteinsdóttur
- Finnur 2 til upprifjunar og þjálfunar, eftir Svanhildi Kr. Sverrisdóttur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlögn á málfræðireglum og nemendur vinna verkefni þeim tengd og ljúka verkefnum heima ef tími vinnst ekki til í tímum
- Nemendur vinna verkefni í Orðháki 2 (ljósrit) í skólanum
- Nemendur vinna verkefni í Finni 2 til upprifjunar og dýpkunar
- Neistar, eftir Davíð A. Stefánsson og Sigrún Valdimarsdóttir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Orðasnakk; Nemendur vinna að því að finna eins mörg orð og þeir geta með fyrirfram gefnum stöfum (rafrænt)

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Próf í sagnorðum (paraþróf)
- Orðflokkagreining

Námsmat samanstendur af ofangreindum þáttum ásamt vorprófum.

b.Viðmið um námshæfni í íslensku sem annað tungumál

Skipulag íslensku sem annars tungumáls á einstökum skólastigum grunnskóla tekur mið af aldri, þroska og þörfum nemenda. Áföngunum er hér skipt niður í stig sem miðast við færni í íslensku við lok hvers stigs.

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni 1.stig.

Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: • Nemandi getur skilið einfalt daglegt mál • Nemandi getur tjáð sig á einföldu máli Nemandi getur skilið daglegt mál og tekið þátt í umræðum/samtölum um algeng málefni
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: • Notað íslenskt stafróf og tengt saman staf og hljóð • Nemandi hafi öðlast þann orðforða sem þarf til að skilja og geta rætt um námsefni árgangs síns • Nemandi getur borið íslensku það skýrt fram að framburður sé skiljanlegur
Ritun:	Við lok árgangs: • Nemandi getur myndað rétt uppbyggðar setningar á íslensku • Nemandi getur skrifað stutta, einfalda frásögn, lýsingu eða skilaboð
Málfræði:	Við lok árgangs: • Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist

Efnisþættir:	**Viðmið um námshæfni 2.stig.**
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: • Nemandi getur tekið þátt í umræðum í skóla um námsefni og annað sem er á dagskrá • Nemandi getur lýst atvikum, persónum og hlutum og endursagt einfaldan texta sem hann hefur lesið • Nemandi getur spurt og svarað spurningum sem tengjast einstökum námsgreinum og beðið um aðstoð þegar þarf • Nemandi getur tekið þátt í samtali þar sem beita þarf útskýringum og rökum • Nemandi getur borið fram íslenskt mál án teljandi áhrifa frá móðurmáli sínu
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: • Nemandi getur lesið og skilið texta við hæfi, svo sem námsefni, og leitar eftir aðstoð þar sem skilning þrýtur • Nemandi getur lesið auðlesnar íslenskar barnabókmenntir, túlkað þær og tjáð sig um þær • Nemandi getur notað aðgengileg gögn til sér til aðstoðar við lestur og ritun, svo sem orðabækur og rafræn hjálpargögn.
Ritun:	Við lok árgangs: • Nemandi getur tjáð hugsanir sínar og reynslu í rituðu máli. • Nemandi getur stafsett nokkuð rétt léttan texta og nýtt sér nokkrar meginreglur stafsetningar • Nemandi getur skrifað sögu eða greinargerð á skiljanlegu máli
Málfræði:	Við lok árgangs: • Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist

Efnisþættir:	**Viðmið um námshæfni 3.stig.**
Talað mál, hlustun og áhorf:	Við lok árgangs: • Nemandi getur tekið þátt í umræðum og rökræðum um viðfangsefni og er óhræddur að leggja fram tillögur • Nemandi getur hlustað á sögu eða annan texta, endursagt efni hans í stuttu máli og túlkað

	• Nemandi getur notað íslenskt mál sér til framdráttar í samskiptum við aðra, svo sem til að tjá hug sinn og þarfir • Nemandi getur beitt málfari og málhegðun sem hæfir stað og stund og tekur tillit til viðmælanda • Nemandi getur borið fram íslensk málhljóð og hljóðasambönd og notað íslenskar áherslur og hrynjandi
Lestur og bókmenntir:	Við lok árgangs: • Nemandi getur valið og lesið sér til ánægju og fróðleiks margvíslegt efni á íslensku og nýtir fjölbreytt hjálpargögn sem skýra orð og orðasambönd • Nemendi getur valið sér bókmenntir sem hæfa aldri og áhuga, skilið þær, túlkað og notið • Nemandi getur nýtt sér íslenskar vefsíður til fróðleiks og ánægju • Nemandi getur dregið saman aðalatriði eða viðeigandi upplýsingar úr texta
Ritun:	Við lok árgangs: • Nemandi getur skrifað ritgerðir, skýrslur, frásagnir og átt samskipti með tölvu og valið stíl og málsnið eftir lesanda, efni og tilefni • Nemandi getur stafsett og gengið frá texta í samræmi við íslenskar reglur, og notað orðabækur og vefefni sér til stuðnings
Málfræði:	Við lok árgangs: • Nemandi tali það málfræðilega rétt að mál hans skiljist • Nemandi getur nýtt sér þekkingu sína á málfræði til að bæta málnotkun, stafsetningu og tungumálanám

Unnin er einstaklingsáætlun í samvinnu við kennara og foreldra eftir því sem þarf.

2. Erlend tungumál

Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum

ENSKA

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum
Hlustun:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti. • Nemandi getur fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt. • Nemandi getur hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.
Lesskilningur:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra. • Nemandi getur fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu. • Nemandi getur lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.

Samskipti:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf. • Nemandi getur bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum. • Nemandi getur notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.
Frásögn:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum. • Nemandi getur greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv. • Nemandi getur flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.
Ritun:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi, t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda. • Nemandi getur samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín. • Nemandi getur sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið, séð eða heyrt. • Nemandi getur lýst atburðarás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.
Menningarlæsi:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða.
Námshæfni:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur sett sér nokkuð raunhæf markmið. • Nemandi getur gert sér nokkra grein fyrir hvar hann stendur í náminu. • Nemandi getur beitt sjálfsmati.

DANSKA

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	**Viðmið um námshæfni í erlendum tungumálum**
Hlustun:	*Við lok árgangs:* • Nemandi geturskilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni tengt daglegu lífi og efni sem tengist viðfangsefnum námsins og nýtt sér í ræðu og riti. • Nemandi getur fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar sem höfðar til hans og getur sagt frá eða unnið úr því á annan hátt. • Nemandi getur hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur, eins og t.d. tilkynningum og leiðbeiningum við kunnuglegar aðstæður og brugðist við með orðum eða athöfnum.

Lesskilningur:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla og brugðist við og fjallað um efni þeirra. • Nemandi getur fundið lykilupplýsingar í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu. • Nemandi getur lesið sér til gagns og gamans auðlesnar bækur og tímarit ætluð ungu fólki og fjallað um efni þeirra og skilið leiðbeiningar og upplýsingar um það sem snertir daglegt líf, t.d. tómstundir og ferðalög.
Samskipti:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál sín og daglegt líf. • Nemandi getur bjargað sér við algengar aðstæður, t.d. í verslunum, á veitingastöðum og á ferðalögum. • Nemandi getur notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum og undirbúið, tekið og veitt viðtal.
Frásögn:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur sagt hnökralítið frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum. • Nemandi getur greint frá og lýst atburðum og athöfnum með stuðningi gátlista, tónlistar, mynda o.s.frv. • Nemandi getur flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu og flutt tilbúið eða frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.
Ritun:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur skrifað texta af mismunandi gerðum, með stuðningi, t.d. gátlista og fyrirmynda og hagað máli sínu í samræmi við inntak og viðtakanda. • Nemandi getur samið texta þar sem ímyndunaraflið fær að njóta sín. • Nemandi getur sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið, séð eða heyrt. • Nemandi getur lýst atburðarás eða því sem hann hefur upplifað og notað orðaforða sem lýsir þróun, hraða, eftirvæntingu o.s.frv.
Menningarlæsi:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu. • Nemandi getur sýnt fram á að hann áttar sig á skyldleika erlenda málsins við íslensku, eigið móðurmál eða önnur tungumál sem hann er að læra.
Námshæfni:	*Við lok árgangsi:* • Nemandi getur beitt lykilnámsaðferðum til að auðvelda skilning og notkun á tungumálinu og valið aðferð sem hæfir viðfangsefninu, t.d. umorðað ef hann vantar orð og lesið í aðstæður og getið sér til hvaða samræður fara þar fram. • Nemandi getur tekið þátt í samvinnu um ýmiss konar viðfangsefni og sýnt öðrum tillitssemi. • Nemandi getur beitt sjálfsmati og tekið þátt í jafningjamati á raunsæjan hátt og veitt sanngjarna endurgjöf með stuðningi frá kennara.

	• Nemandi getur nýtt sér algengustu hjálpartæki, s.s. uppflettirit orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar. • Nemandi getur nýtt sér eigin reynslu og þekkingu þegar kemur að því að tileinka sér nýja þekkingu.

2.1. Enska

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa fjölbreytta texta og vinna ýmis verkefni sem tengjast þeim. Lögð er áhersla á hlustun og að nemendur þjálfist í að tjá sig munnlega og skriflega. Helstu málfræðiatriði kennd.
Tímafjöldi: 4 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Sambönd og samskipti kynjanna
- Menning annarra landa
- Mismunandi viðhorf í heiminum
- Fantasíur og mýtur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Spotlight 9 lesbók og vinnubók. Bókin samanstendur af æfingum í skilningi, hlustun, málfræði og ritun
- Lestrarbækur valdar af safni
- Efni af vef t.d. af youtube
- Kvikmyndir.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn í kennslustundum
- Einstaklingsmiðað nám eftir hraða hvers og eins
- Sjálfstæð vinna
- Hópverkefni og kynningar
- Verkefni unnin (ritun, bókrýni, kvikmyndaverkefni o.fl.)
- Ipadar, gagnvirkt efni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á verkefnum
- Kaflapróf eftir hvern kafla í námsbók
- Sagnapróf
- Samskiptapróf
- Ritunarverkefni-og próf
- Frásögn
- Lesskilningspróf –og verkefni
- Námshæfni - Frammistaða í tímum, vinnuskil, sjálfsmat, jafningjamat, markmiðssetning nemenda, tillitssemi, fara eftir fyrirmælum, námsaðferðir, glósur úr köflum
- Vorpróf

2.2. Danska og önnur Norðurlandamál

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa fjölbreytta texta og vinna ýmis verkefni sem tengjast þeim. Lögð er áhersla á hlustun og að nemendur þjálfist í að tjá sig munnlega og skriflega. Helstu málfræðiatriði kennd.
Tímafjöldi: 3 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Víkingar
- Hættulegur heimur
- Föt og fylgihlutir
- Fjölmiðlar, samskiptamiðlar, auglýsingar, kvikmyndir o.fl.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Smil lesbók og vinnubók
- Bókin Den Nye Lærer og verkefni.
- Grammatik kennslubók í málfræði og æfingahefti
- Kvikmyndir
- Efni af vef

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn
- Sjálfstæð vinna
- Hópverkefni
- Ritunarverkefni
- Hlustun og tjáning
- Spjaldtölvur–gagnvirkt efni

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Kaflapróf
- Vorpróf
- Ýmis verkefni
- Frammistaða í tímum
- Heimavinnuskil

3. List- og verkgreinar

Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í list- og verkgreinum
Sviðslistir:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur veitt uppbyggilega gagnrýni, jafnframt tekið á móti henni og nýtt sér til framdráttar. • Nemandi getur rökrætt efni og tjáð skoðanir sínar og röstutt mál sitt á viðeigandi máta og í samræmi við umræðuefni. • Nemandi getur tjáð sig á frambærilega hátt í stórum sem smáum hópum.
Sjónlistir:	*Við lok árgangs geti nemandi:* • Nemandi getur unnið sjálfstætt og sýnt frumkvæði. • Nemandi getur unnið í hóp og tekið tillit til annrra í hópavinnu. • Nemandi getur fjallað um eigin verk og annarra í virku samtali við aðra nemendur. • Nemandi þekkir ýmsa stíla og stefnur í myndlist. • Nemandi hefur skilning fyrir hlutverk listar á mismunandi sviðum samfélagsins.
Tónmennt:	*Ekki kennd í 9. bekk*
Heimilisfræði:	*Við lok árgangs:* • Nemandi geti unnið sjálfstætt og í samvinnu með öðrum • Nemandi þekki orkuefnin, næringarefnin og í hvaða fæðu þau sé helst að finna • Nemandi hafi kynnt sér matarmenningu annarra þjóða • Nemandi geti unnið eftir uppskriftum og breytt þeim á einfaldan hátt. • Nemandi þekki til enduvinnslu og geti verið þátttakandi til verndar umhverfinu.
Hönnun og smíði:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur gengið vel um og sýnt frumkvæði og sjálfstraust. • Nemandi getur hannað eigin verkefni út frá fagurfræði og efnisforsendum. • Nemandi þekkir vöruhönnun og vöruþróun. • Nemandi þekkir frumkvöðlavinnu og markaðssetningu. • Nemandi þekkir helstu verkfæri stofunnar með nafni og notað þau • Nemandi getur unnið í fjölmennum hóp og aðstoðað aðra nemendur.
Textílmennt:	*Við lok árgangs:* • Nemandi sýnir frumkvæði og sjálftstæði í vinnubrögðum. • Nemandi vinnur með fjölbreytt textílefni og kynnist efnisfræði greinarinnar. • Nemandi vinnur með einföld snið og uppskriftir.

3.1. Sviðslistir – dans og leiklist

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Nemendur fái tækifæri til að tjá sig á skýran og skilmerkilegan hátt.*
- *Nemendur hlusti á aðra af virðingu.*
- *Nemendur átti sig á ólíkum blæbrigðum raddarinnar.*
- *Nemendur fá tækifæri til að ræða námsefni og starfið í skólanum.*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Námsefni tengt lífsleikni, tjáningu og framsögn.*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Umræður*
- *Bekkjarfundir*
- *Kynningar*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *Fylgt er eftir að allir fái að njóta sín og að virðing sé borin fyrir öllum.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Virkni og frammistaða nemenda í tímum.*

3.2. Sjónlistir - myndmennt

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Andlitsmynd í anda einhverja liststefna. Hlutföll andlits breytt frá „reglunum“, ákveðin aðferð kynnt.
- Þrykk – skapalóntækni notuð. Bakrunnur, texta og mynd.
- Klippimynd í anda súrrealisma. (collage)
- Abstrakt list. Búa til abstrakt verk í tví- eða þrívidd.
- Unnið með þrívídd form, leir og/eða annað efni
- Endurgera verk úr listasögunni. Í framhald kynna viðkomandi listamaður.
- Vettvangsferð á listasafn.
- Búa til ferilmappa í google docs

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Pappír, lím, blýantur, strokleður, yddari, ýmis konar litir, penslar, skæri,
- Tölva,

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Sýnikennsla
- Einstaklingskennsla
- Myndbönd

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Lotuskipting

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Vinnumat
- Ferilmappa

3.3. Tónmennt

Ekki kennd í 9. bekk.

3.4. Heimilisfræði

Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Neysluvenjur
- Fæðuflokkarnir og samsetning máltíða
- Næringarefni í fæðunni: Vítamín, orkuefni, steinefni og snefilefni
- Meðferð og geymsla matvæla
- Mikilvægi hreinlætis í meðferð matvæla
- Fjölbreyttar (íslenskar og erlendar) uppskriftir í bakstri og matargerð
- Matarmenning þjóða
- Hollusta og lífsstíll
- Umhverfisvitund
- Neytendavitund og umbúðamerking matvæla

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Matur og menning
- Næring og lífshættir
- Uppskriftir fyrir unglingastig (Námsgagnastofnun)
- Eldavél, ofn, helstu eldhúsáhöld

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Hópinnlögn
- Einstaklingsvinna, hópa- og paravinna
- Verkleg verkefni
- Skrifleg verkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sýnikennsla
- Einstaklingskennsla
- Einstaklingsvinna, hópa- og paravinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Símat er á vinnu nemenda.

3.5. Hönnun og smíði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: 1tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Hanna bíl, formlega og fagurfræðilega úr furu með tréhjólum. Handverk, hönnun.*
- *Sogformaður bíll úr plasti unninn eftir módel gerð úr MDF kubb. Handverk, hönnun, tækni, frumgerð.*
- *Frjálst verkefnaval.*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Almenn handverkfæri og það sem stofan bíður upp á*
- *Bakarofn og sogformunar búnaður*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *Kennt er í lotum og er 9. Bekk skipt í 4 hópa þar sem hver hópur kemur 1x60 min. Í viku ¼ af kennsluárinu. Kennt er í smíðastofu og er aðallega um að ræða sýnikennslu og einstaklingskennslu.*
- *9. Bekkur er einnig í vali og kemur með 10. Bekk sem valhópur 1x80 min. Í viku allt skólaárið.*
- *Sjá nánar 10. Bekk.*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver og einn fer á sínum hraða og vinnulag miðað við getu hvers og eins.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Símat er á vinnu nemenda.*

3.6. Textílmennt

Tímafjöldi: 1 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár)

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Sauma út eftir munstri.
- Prjóna eftir uppskrift.
- Sauma vélsaumsverkefni eftir leiðbeiningum.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Útsaumsefni og munstur.
- Prjónagarn og uppskriftir.
- Ýmis efni og saumaleiðbeiningar.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla.
- Sýnikennsla.
- Lotuskipt.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Símat er á vinnu nemenda.

4. Náttúrugreinar

Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í náttúrugreinum
Geta til aðgerða:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur tekið rökstudda afstöðu til málefna • Nemendi getur framkvæmt eigin athuganir
Gildi og hlutverk vísinda og tækni:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur gert tilraunir og útbúið skýrslur og beitt þeim hugtökum sem eiga við í námsefni 9. bekkjar. • Nemandi getur lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt. • Nemandi getur aflað sér heimilda.
Lífvísindi:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannslíkamans. • Nemandi getur útskýrt gerð frumna og þekki líffæri þeirra. • Nemandi þekki hlutverk meltingar- og öndunarfæranna. • Nemandi þekki hvernig lifrin, nýrun, hjartað og blóðrásin starfa og þekki ónæmiskerfið. • Nemandi getur útskýrt mismunandi lög húðarinnar og hvernig líkaminn stjórnar líkamshitanum. • Nemandi getur útskýrt gerð beinagrindarinnar og þekki störf mismunandi vöðva í líkamanum. • Nemandi viti hvernig heilinn, taugakerfið og skynfærin starfa ásamt boðkerfi hormóna. • Nemandi getur útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð og heilsu með ábyrgri hegðun.

Eðlis- og efnafræði:	*Við lok árgangs:* • Nemandi þekkir muninn á frumefnum, efnasamböndum og efnablöndum. • Nemandi þekkir ham efnis og efnabreytingar. • Nemandi þekkir frumeindakenninguna og eindir frumeinda. • Nemandi getur lesið út úr lotukerfinu eiginleika frumeinda, tákn, massa, sætistölu. • Nemandi kann að stilla efnajöfnur og þekkir helstu efnabreytingar og hvað hefur áhrif á efnabreytingar. • Nemandi þekkir muninn á sýrum og bösum.

4.1 Náttúrufræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Nemendur lesa heima, svara spurningum og vinna verkefni. Í kennslustundum er farið yfir heimaverkefni, rætt um efnið, verkefni unnin í einstaklingsvinnu og hópum, tilraunir og athuganir gerðar. Námsmat felst í kaflaprófum, virkni í tímum, vinnubók og ýmsum öðrum verkefnum.
Tímafjöldi: 3 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:
Líffræði:

- Líkaminn – frumur sem starfa saman
- Melting og öndun
- Blóðrásin
- Húðin, stoð- og hreyfikerfi
- Taugakerfið
- Kynfræðsla
- Vímuefni

Efnafræði:

- Lotukerfið
- Efnabreytingar

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:
Líffræði:

- Mannslíkaminn
- Myndbönd
- Athuganir

Efnafræði:

- Efnisheimurinn
- Myndbönd
- Sýndartilraunir
- Sýnitilraunir

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Nemendur lesa heima
- Nemendur svara spurningum og vinna verkefni í einstaklingsvinnu og hópum
- Nemendur ræða um efnið
- Nemendur framkvæma tilraunir og athuganir
- Nemendur halda utan um vinnu sína í vinnubók

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Símat; kaflapróf:
- Vinnubók, skýrslur og ýmis verkefni metin
- Ástundun og vinnusemi

4.2. Eðlis- og efnavísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lotukerfið
  - Lotur og flokkar
  - Heiti flokka
  - Málmar og málmleysingjar
  - Sérstaða vetnis
  - Hvarfgirni frumefna
  - Náttúruleg frumefni og gervifrumefni
  - Málmblöndur
  - Rauðablástur
  - Kolefni
  - Lífræn gerviefni
- Efnabreytingar
  - Varðveisla massans
  - Tegundir efnabreytinga
  - Úr einum ham í annan
  - Leysing og leysar
  - Leysni
  - Áhrif hita á leysni efna
  - Mettaðar og ómettaðar lausnir
  - Efnahvörf
  - Efnahvörf í ljósi frumeindakenningarinnar
  - Að stilla efnajöfnur
  - Hvernig gerast efnahvörf?
  - Útvermar og innvermar efnabreytingar
  - Kertaloginn í nærmynd
  - Sýrur
  - Basar
  - Hlutleysing
  - Sýrustig
  - Súrt regn

4.3. Lífvísindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Líkaminn – frumur sem starfa saman
  - Sérhæfðar frumur
  - Líffærin starfa saman
- Melting og öndun

- Næringarefnin verða að komast inn í frumurnar
- Til hvers notum við fæðuna
- Meltingarkvillar
- Leið súrefnis úr andrúmslofti til frumna
- Öndunarfærin – varnir og sjúkdómar

- Blóðrásin
  - Blóðrás líkamans
  - Blóðið og ónæmiskerfið
  - Sjúkdómar í blóði og hjarta
  - Hreinsistöðvar líkamans
- Húðin og stoð- og hreyfikerfið
  - Húðin er stærsta líffæri líkamans
  - Beinagrindin veitir líkamanum styrk og verndar hann
  - Vöðvarnir hreyfa líkamann
- Taugakerfið stjórnar líkamanum
  - Taugakerfið er gert úr taugafrumum
  - Heilinn er bæði móttakari og sendir
  - Kvillar og sjúkdómar í taugakerfinu
  - Lykt, bragð og tilfinning
  - Sjónin – ljósnæmt skilningarvit
  - Heyrn og jafnvægisskyn – tvö skilningarvit eyrna
  - Hormón eru boðberar líkamans

5. Samfélagsgreinar

Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	Viðmið um námshæfni í samfélagsgreinum
Reynsluheimur:	*Við lok árgangs:* • Nemandi fylgir settum reglum um uppsetningu ritgerðar, heimilda og öflun heimilda fyrir ritgerð. • Nemandi getur afmarkað efnisþætti stórrar og smárrar sögu í ritgerð. • Nemandi þekki Titanic og hafi skilning hvaða áhrif það hafði á samfélagið. • Nemandi þekki landakort heimsins á þeim tíma sem þeir eru að fræðast um. • Nemandi þekki upphaf, miðju og lok fyrri heimsstyrjaldar og hvaða áhrif hún hafði á heiminn. • Nemandi skilji hvernig hugtökin kommúnismi og fasismi hafa mótað söguna á 20.öld. • Nemandi þekki atburðarrásina sem leiddi til rússnesku byltingarinnar og áhrif hennar. • Nemandi þekki upphaf, miðju og lok seinni heimsstyrjaldarinnar. • Nemandi þekki og skilji af hverju seinni heimsstyrjöld hófst. • Nemandi þekki og skilji af hverju fyrri heimsstyrjöld hófst. • Nemandi þekki helstu atburði millistríðsáranna og hvaða áhrif þeir höfðu á söguna.

	• Nemandi þekki og skilji atburði, persónu eða ákveðið tímabil í sögunni • Nemandi þekki heimsálfur og helstu einkenni þeirra, landslag, náttúrufar, atvinnuhættir, iðnaður og þjónusta. • Nemandi þekki auðlindir og hvernig þær eru notaðar.
Hugarheimur:	*Við lok árgangs:* • Nemandi þekki styrkleika sína og getur nýtt sér það í skiptingu verka í hópavinnu. • Nemandi geti tekið ábyrgð á eigin námi.
Félagsheimur:	*Við lok árgangs:* • Nemandi geti litið á atburði í sögunni bæði með augum samtímamanna á þeim tíma og út frá sínum augum. • Nemandi sýnir metnað við að koma fram þekkingu sinni í verkefnum. • Nemandi þekki og skilji mismun á rétti einstaklinga eftir tíma, kyni, trúarbrögðum,kynþætti og þjóðerni.

5.2. Jafnrétti og lífsleikni

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.
Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- heilbrigði – hollusta
- kynfræðsla
- ávana- og fíkniefni - félagsþrýstingur
- námstækni

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Bókin: Heil og sæl
- Bókin: Mannslíkaminn
- Ýmis gögn frá kennara
- Myndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- umræður
- verkefnavinna
- flutningur verkefna
- paravinna
- hópvinna
- kynningar
- innlögn á töflu/skjávarpa

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- þeir sem þurfa að nota tölvu mega það
- skila verkefnum á mismunandi hátt

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Einstaklingsmappa
- Vinna í hópverkefnum
- Kynningar og munnlegur flutningur
- Ástundun og virkni í kennslustundum

5.3. Landafræði, saga og sam-/þjóðfélagsfræði

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.
Tímafjöldi: 1 tími (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- saga Íslands á 20. öld, helstu nýjungar í tengslum við atvinnuþróun, þéttbýlismyndun, hugmyndafræði og sjálfstæði
- fyrri og seinni heimsstyrjöldin
- vandamál fólksfjölgunar og ójafnrar dreifingar mannfjöldans, þar með talið vaxandi borgvæðing
- hvað einkennir þróunarlönd og iðnríki
- heimsálfurnar Asía, Afríka, Evrópa, Ameríka, Eyjaálfa, Suðurskautslandið, ásamt einstökum löndum þar
- hvernig umhverfisþættir, tækni, efnahags- félags- og stjórnmálalegar breytingar hafa áhrif á löndin í heiminum
- að öðlast yfirlit yfir heiminn og geti borið saman ýmis einkenni heimsálfanna, hvað sé líkt og hvað ólíkt

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Styrjaldir og kreppa – valdir kaflar
- Um víða veröld – Heimsáflur - valdir kaflar
- Myndbönd

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- innlögn á töflu/skjávarpa
- umræður
- verkefnavinna
- flutningur verkefna
- paravinna
- hópvinna
- stöðvavinna
- kynningar
- hugtakakort og glósur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- þeir sem þurfa að nota tölvu mega það
- skila verkefnum á mismunandi hátt

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Próf
- Einstaklingsverkefni

- Hópverkefni
- Stöðvavinna
- Heimildaritgerð
- Kennaraeinkunn

6. Skólaíþróttir

Námshæfni – viðmið og mat

Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþáttur	Hæfniþættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Heilsa og velferð	Þekking	• Nemandi getur nýtt sér æfingar sem efla líkamsþol, hjarta- og blóðrásarkerfi • Nemandi getur þekkt grundvallarhugmynd á bak við þjálfun styrks, hraða, krafts og liðleika. • Nemandi getur þekkt grunngildi íþróttaiðkunnar og mikilvægi heilsusamlegs lífernis
	Leikni	• Nemandi getur tekið þátt í leikjum og æfingum sem efla líkamsþol, styrk og hraða • Nemandi getur notað einföld hugtök sem tengjast sundi, íþróttum og líkamlegri áreynslu • Nemandi getur þjálfað þrek sitt og þol í gegnum ýmsar íþróttagreinar og leiki
	Viðhorf	• Nemandi getur sýnt viðfangsefni og kennslu jákvætt viðhorf.

Efnisþáttur	Hæfniþættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Hreyfing og afkastageta	Þekking	• Nemandi getur þekkt reglur í helstu hóp- og einstaklingsleikjum og undirstöðuatriði helstu íþróttagreina.
	Leikni	• Nemandi getur framkvæmt allt frá einföldum gróf- og fínhreyfingum í flóknar samsettar hreyfingar sem reyna á samhæfingu • Nemandi getur framkvæmt æfingar sem reyna á styrk og stöðugleika • Nemandi getur framkvæmt æfingar sem efla kraft, hraða og viðbragð • Nemandi getur tekið þátt í stöðluðum prófum
	Viðhorf	• Nemandi getur tekið virkan þátt í kennslustundum

Efnisþáttur	Hæfniþættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Félagslegir þættir og samvinna	Þekking	• Nemandi getur þekkt mikilvægi leikreglna, farið eftir þeim bæði í hóp- og einstaklingsíþrótt • Nemandi getur þekkt áhrif og birtingarmyndir eineltis og stríðni og brugðist við því á æskilegan hátt • Nemandi getur þekkt hvernig leysa á úr ágreiningi í leikjum og íþróttum
	Leikni	• Nemandi getur farið eftir leikreglum og fylgt fyrirmælum • Nemandi getur borið virðingu fyrir mismunandi getu samnemenda sinna • Nemandi getur tekið þátt í fjölbreyttum leikjum sem krefjast mismunandi reglna og samskipta
	Viðhorf	• Nemandi getur sýnt virðingu og góða framkomu hvort sem leikur vinnst eða tapast • Nemandi getur haft jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsandann

Efnisþáttur	Hæfniþættir	Viðmið um námshæfni í skólaíþróttum fyrir 9. bekk Við lok árgangs:
Öryggi og skipulag	Þekking	• Nemandi getur þekkt helstu reglur um umgengni og öryggi í íþróttahúsum og sundlaugum
	Leikni	• Nemandi getur fylgt settum reglum og brugðist á réttan hátt við fyrirmælum kennara – og starfsmanna íþróttahúsa og sundlauga • Nemandi getur brugðist við óvæntum aðstæðum sbr. slys eða óhapp í íþróttatíma
	Viðhorf	• Nemandi getur borið virðingu fyrir áhöldum og eigum skóla • Nemandi getur sýnt starfsfólki íþróttahúsa og sundlauga tillitssemi og virðingu

Grunnþættir menntunar í skólaíþróttum

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í skólaíþróttum:

Grunnþáttur	Áhersluþættir grunnþátta menntunar Að nemandi
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	• hreyfi sig alla daga vikunnar. • taki þátt í æfingum og leikjum sér til ánægju ásamt því að efla eigið líkamshreysti. • taki þátt í íþróttum og sundi til að efla félagslegtengsl og samvinnu við samnemendur. • taki ábyrgð á eigin heilsu og skilji mikilvægi svefns, réttrar næringar og daglegrar hreyfingar.
JAFNRÉTTI:	• stundi fjölbreytta hreyfingu s.s. íþróttir, sund eða útivist sem eru án fordóma á skólatíma og í nærsamfélagi. • hafi fengið kynningu á sem flestum íþróttagreinum. • fái tækifæri, óháð kyni, til að njóta styrkleika sinna í íþróttum og sundi ogýta þar með undir jákvæða sjálfsmynd nemenda
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI:	• fái tækifæri að velja sér æfingu eða leiki sem hann hefur áhuga á og er við hæfi. • fái tækifæri til að koma með tillögur að æfingum eða leikjum eða hafa áhrif á skipulag kennslu þegar við á.
LÆSI:	• þekki áhrif þjálfunar á helstu líffæri eins og hjarta og lungu en einnig á vöðva- og taugakerfið. • læri að taka sigri jafnt sem tapi og sýni íþróttamannslega framkomu. • taki þátt í leikjum sem styrkja samvinnu og samskipti nemenda. • þekki og fylgi leikreglum og geti skorið úr ágreiningi ef upp kemur.
SJÁLFBÆRNI:	• fái tækifæri til að velja leik eða hreyfingu sem honum finnst áhugaverð og skemmtileg. • hafi jákvæða upplifun af íþróttaiðkun og skilji mikilvægi reglubundinnar hreyfingar. • verði meðvitaður um gildi æfinga og leikja, leggi sig ávallt fram og sé virkur og áhugasamur í íþróttatímum og sundi.
SKÖPUN:	• fái tækifæri til að búa til, útskýra eða hanna reglur eða leik • fái tækifæri til að sjá um upphitun og skipuleggja kennslustund í íþróttum og sundi einn eða í hóp.

6.1. Íþróttir

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: Tvær 40 mín. kennslustundir á viku að jafnaði yfir skólaárið.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Viðfangsefni 1 : Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Viðfangsefni 2 : Líkams- og heilsurækt
  - Styrktaræfingar, stöðvaþjálfun, útihlaup, þrekpróf, þolpróf
- Viðfangsefni 3 : Knattleikir
  - Knattspyrna, handknattleikur, körfuknattleikur, blak,
- Viðfangsefni 4 : Spaðaíþróttir
  - Badminton, tennis, bandý
- Viðfangsefni 5 : Leikir
  - Boltaleikir, hlaupa- og viðbragðsleikir, kraftleikir, leiknileikir, sparkó, samvinnuleikir, ratleikir
- Viðfangsefni 6 : Áhaldafimleikar
  - Gólfæfingar, stökk yfir hest / kistu / kubbur, sveiflur í köðlum
- Viðfangsefni 7 : Frjálsar íþróttir
  - Hlaup, stökk, köst, víðivangshlaup, boðhlaup
- Viðfangsefni 8 : Sértækir námsþættir
  - Skólamót í leikjum, íþróttagreinum, frjálsum, sundi, skólaþrekmót, göngu- og hjólaferðir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1 : Áhöld í íþróttasal
  - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
  - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Námsgagn 2 : Áhöld í skóla og á skólalóð
  - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
  - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið 1: Kennsla í íþróttahúsi
  - Íþróttasalur í Kaplakrika
  - Frjálsíþróttahús í Kaplakrika
- Leið 2: Kennsla utanhúss
  - Frjálsíþróttavöllur í Kaplakrika

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Aðferð 1: Kennsluaðferðir
  - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaræfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, áfangaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, kannanir, hópvinna.

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Lykilhæfni
- Hreyfing og afkastageta
  - Stöðumat á líkamlegri færni

- Hegðun og atferli
  - Símatseyðublöð
  - Virkni
  - Fyrirmæli og reglur
  - Áhugi og Viðhorf

Námshæfni:

Leið 1: Útfærsla í höndum íþrótta og sundkennara skólans

6.2. Sund

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Tímafjöldi: Ein 40 mínútna kennslustund að jafnaði á viku yfir skólaárið

Áhersla er lögð á að nemandi þjálfist og öðlist aukna færni í mismunandi sundaðferðum.

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í sundi eru:

- Viðfangsefni 1; Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
  - Að nemandi geti synt 500 m þolsund og noti að lágmarki 3 sundaðferðir þar sem ekki skal nota hverja aðferð skemur en 75metra.
- Viðfangsefni 2; Bringusund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, öndun, armtaki og fótataki.
  - 100 metrar tímataka
- Viðfangsefni 3; Skólabaksund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 4; Skriðsund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli öndun, armtaki og fótataki.
  - 50 metra tímataka
- Viðfangsefni 5; Baksund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
  - 25 metra tímataka
- Viðfangsefni 6; Flugsund
  - Að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli, armtaki og fótataki.
- Viðfangsefni 7; Fatasund
  - Að nemandi þjálfist í sundi í fötum:
    - Stunga af bakka, 50 metra fatasund, þar af 8-10metra kafsund. Troða marvaða og afklæðast á sundi. Synt tilbaka sömu vegalengd
- Viðfangsefni 8; Kafsund
  - 8 metra tæknisund

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsgagn 1: Áhöld í sundlaug
  - Kútar, núðlur, flotbelti, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, kafhlið, gjarðir, dýnur, boltar, björgunardúkka

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Leið 1: Kennsla fer fram í
  - Suðurbæjarlaug
- Leið 2: Heimanám (foreldrar)
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.

- Aðferð 1: Kennsluaðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, þrautabrautir, hópvinna, samvinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Hæfniviðmið

- Tækni og afkastageta
  - 9. Sundstig
    - Kafsund: að nemandi nái tökum á legu, takti, rennsli og samhæfingu í armtaki og fótataki.
    - Þolsund: að nemandi geti synt 500 metra viðstöðulaust á undir 18:30 mín
    - Bringusund: að nemandi geti synt 100 metra á undir 2:25
    - Skriðsund: að nemandi geti synt 50 metra á undir 62 sek
    - Baksund: að nemandi geti synt 25 metra á undir 40 sek
    - Fatasund: að nemandi geti synt 50 metra eftir stungu og köfun
- Hegðun og atferli
  - Símatseyðublöð
  - Virkni: nemandi tekur virkan þátt í tímum
  - Fyrirmæli og reglur: Nemandi hlýðir fyrirmælum og fer eftir reglum
  - Áhugi og Viðhorf: Nemandi sýnir kennslu áhuga og jákvætt viðhorf

b. Námshæfni:

- Leið 1: Útfærsla í höndum íþrotta og sundkennara skólans

7. Stærðfræði

Námshæfni – viðmið og mat

Mat á námshæfni felur í sér að meta árangur nemenda í stærðfræði í lok námstíma. Þau byggjast á (a) viðmiðum og (b) kvarðanum A-D til að meta viðmiðin sem liggja til grundvallar námsmati í lok skólaárs. Það er þó hvers skóla að ákveða hvort hann nýtir A-D kvarðann fyrr en í 10. bekk eða aðra matskvarða þótt hæfniviðmiðin liggi alltaf til grundvallar námsmati hverjar sem aðferðir og matskvarðar eru í einstaka skólum og bekkjum/árgöngum.

a. Viðmið um námshæfni í stærðfræði

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	**Viðmið um námshæfni í stærðfræði**
Að geta spurt og svarað með stærðfræði:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur lesið upplýsingar úr stærðfræðitexta og valið viðeignadi aðferð og verkfæri við lausn viðfangsefnanna.
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnari:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur notað hugtök og táknmál stærðfræðinnar til að setja fram, tákna og leysa verkefni • Nemandi getur nýtt margvísleg hjálpartæki til stærðfræðilegra verka, þar með talin tölvutækni
Vinnubrögð og beiting stærðfærðinnar:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur unnið skipulega einn og í samvinnu við aðra að því að túlka, setja fram tilgátur og finna lausnir
Tölur og reikningur:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur reiknað með jákvæðum og neikvæðum tölum og námundað • Nemandi getur notað brot, veldi og staðalform í útreikningum. • Nemandi getur fundið prósentu, hluta og heild og reiknað breytingar og mismun í hundaraðshlutum

Algebra:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur einfaldað stæður með og án sviga • Nemandi getur leyst fyrsta stigs jöfnur, jöfnur með svigum og óuppsettar jöfnur • Nemandi getur gert gildistöflur og teiknað jöfnu í hnitakerfi.
Rúmfræði og mælingar:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur reiknað ummál, flatarmál, marghyrninga, og hrings. • Nemandi getur reiknað tíma, hraða og eðlismassa svo og notað viðeigandi mælieiningar og breytt mælikvarða • Nemandi getur gert rúmfræðiteikningum með hringfara, reglustiku og rúmfræðiforriti
Hlutföll, tölfræði:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur notað hlutföll til að vinna með einslögun og mælikvarða • Nemandi getur teiknað myndrit út frá tíðnitöflu, fundið meðaltal og miðgildi

7.1. Stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.
Tímafjöldi: 5 tímar á viku

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- **Talnareikningur**
  - Negatífar tölur
  - Nákvæmni og námundun
  - Prósent
  - Veldi og ferningrót
  - Tugveldi og tölur á staðalformi
  - Talnmengi
- **Algebra**
  - Stæður
  - Jöfnur
- **Mál og mælieiningar**
  - Tímaútreikningar
  - Mælieiningar
  - Hlutfallareikningur
  - Samsettar einingar
- **Rúmfræði og útreikningar**
  - Flatarmál og ummál
  - Rúmfræði hrings
- **Tölfræði og líkindareikningur**
  - Tölfræðihugtök
  - Myndrit

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Almenn stærðfræði II
- Skali 2A og 2B Nemendabækur
- Ýmis verkefni

- Vasareiknar Casio fx-350 og spjaldtölvur

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Í stærðfræði leggur kennari inn nýja námsþætti og aðstoðar svo nemendur eftir þörfum
- Nemendur vinna ýmis skilaverkefni
- Nemendur vinna ýmis verkefni í tölvum
- Nemendur vinna hópverkefni

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendum er skipt í hópa eftir námsgetu
- Námsefni er aðlagað að getu nemanda eftir föngum

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Kaflapróf eftir hvern kafla
- Vorpróf og miðsvetrarmat
- Skiladæmi úr námsþáttum
- Hópverkefni
- Frammistaða í tímum
- Heimavinnuskil
- Tölvuverkefni

7.2. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

1. Tjáning og tungumál stærðfræðinnar

- lesi og skrifi háar og lágar tölur sem koma fyrir í texta, töflum og myndritum, almenn brot, tugabrot, veldi og prósentur af ýmsu tagi
- fari rétt með algeng stærðfræðiheiti og tákn, s.s. aðgerðarmerki, jafnaðarmerki og sviga
- temji sér vandaða meðferð máls og þjálfist í að nota táknmál stærðfræðinnar í bland við venjulegt mál
- temji sér að skrifa skipulega minnispunkta og skýringarmyndir um stærðfræðileg efni í því skyni að auka skilning sinn og koma hugsunum sínum í skipulegra horf

2. Verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

- taki þátt í samstarfsverkefnum með bekkjarfélögum þar sem reynir á færni og þátttöku í umræðum um lausnarleiðir og niðurstöður.
- venjist því að lausnarleit getur kostað fyrirhöfn og þolinmæði
- fáist við verkefni og þrautir þar sem lausnarleiðir eru ekki augljósar fyrir fram.
- sjái og fáist við dæmi sem undirstrika mikilvægi þess að viðhafa skýra röksemdafærslu og kerfisbundna framsetningu
- þjálfist í flokkun hugtaka eftir eiginleikum í undir- og yfirflokka
- rökstyðji niðurstöður sínar og skýri lausnarleiðir af nákvæmni.

7.2. Tölur, reikningur og algebra

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Negatífar tölur
- Prósentur
- Veldi og Tugveldi

- Stæður
- Jöfnur

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

1. Tölur

- vinni með veldareglur um heiltöluveldi
- vinni með frumtölur og þáttun
- öðlist leikni í reikniaðgerðum með ræðum tölum
- breyti endanlegum tugabrotum í almenn brot og almennum brotum í tugabrot með gefinni nákvæmni.

2. Reikningur

- **Veldi og ferningrót**
- Reikna með veldum
- Útskýra hvað ferningsrót af tölu er
- Finna ferningrót af tölu
- Bera kennsl á og nota teningstölu
- átti sig á samlagningarandhverfum
- vinni með formerkjareglur um reikninga með neikvæðum tölum
- vinni með veldi sem endurtekna margföldun, deilingu sem endurtekinn frádrátt og deilingu sem skiptingu
- kynnist staðalformi og kostum þess og reikni með tugveldum
- hafi fullt vald á forgangsröð aðgerða
- noti reiknivél til að reikna samsett dæmi með veldum og svigum
- venjist því að velja milli þess að reikna í huganum, á blaði eða með reiknivél.

1. Hlutföll og prósentur

Prósent

- reikna með prósentum og prómillum
- túlka og reikna með prósentustigum
- vinni með mælikvarða og hlutföll
- vinni með hlutföll í daglegu lífi og viðskiptum
- öðlist færni í prósentureikningi þar sem finna þarf prósentu, hluta og heild og geti reiknað breytingar og mismun í hundraðshlutum.

4. Algebra

- Stæður
- vinni áfram að lausn á fyrsta stigs jöfnum með einni óþekktri stærð með áherslu á rökrétta notkun jafnaðarmerkis
- leysi orðadæmi með því að setja upp og leysa fyrsta stigs jöfnur með einni óþekktri stærð
- noti víxlreglu, tengireglu og dreifireglu til að einfalda táknasamstæður
- geri greinarmun á jöfnu og stæðu og æfist í einföldun slíkra táknasamstæðna.

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

Lýsing á námi og kennslu námsgreinarinnar

Námsgrein er útfærð hér í samræmi við áherslur innan skóla og kynnt nánar síðar í kennsluáætlunum.

- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Formúlur
- Hlutföll
- Einslögun
- Mælikvarðar

- Hnitakerfi
- Formúlur og gröf
- Myndrit
- Miðsækni

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

1. Rúmfræði og mælingar

- tileinki sér hugtökin hringur, þvermál, geisli, bogi og hringgeiri, samsíða, hornréttur
- noti hringfara og reglustiku til að finna miðju striks, teikna horn og tvískipta horni
- þjálfist í aðferðum við hornamælingar, hornaútreikninga, flatarmáls- og ummálsreikninga, bæði marghyrninga og hringa
- geri sér grein fyrir óvissu í mælingum
- tileinki sér regluna um hornasummu þríhyrnings og noti regluna til að finna hornasummur marghyrninga.

2. Tölfræði

- vinni með og skilji hugtökin tíðni, hlutfallstíðni, tíðnidreifing, meðaltal, tíðasta gildi og miðgildi
- setji fram og túlki tíðnitöflur, súlurit, skífurit, línurit og noti aðrar einfaldar aðferðir við framsetningu og lýsingu tölulegra gagna
- sjái og greini villur eða villandi upplýsingar í framsetningu tölulegra gagna, s.s. þar sem mælikvarði á tíðniás er óreglulegur, hlutföll í myndum eru röng og hlutfallstíðni er rangt reiknuð.

3. Líkindi

- inni með hugtökin tíðni, hlutfallstíðni, tíðnidreifing, meðaltal, tíðasta gildi og miðgildi
- setji fram og túlki tíðnitöflur, súlurit, skífurit, línurit og noti aðrar einfaldar aðferðir við framsetningu og lýsingu tölulegra gagna

8. Upplýsinga- og tæknimennt 9. bekkur

Viðmið um námshæfni

Eftirfarandi viðmið eru lögð til grundvallar mati á námshæfni nemanda í lok árgangs (lokamat):

Efnisþættir:	**Viðmið um námshæfni í upplýsinga- og tæknimennt**
Vinnulag og vinnubrögð:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur nýtt upplýsingaver/snjalltæki á fjölbreyttan hátt til þekkinaröflunar og miðlunar. • Nemandi getur unnið sjálfstætt og tekið ábyrgð á eigin námsframvindu. • Nemandi getur unnið skapandi og á gagnrýninn hátt, sjálfstætt og með öðrum. • Nemandi getur nýtt sér til fullnustu möguleika margvíslegs tæknibúnaðar á hagkvæman hátt. • Nemandi getur beitt réttri fingrasetningu
Upplýsingaöflun og úrvinnsla:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit og önnur gögn við upplýsingaleit. • Nemandi getur nýtt efni á margvíslegu formi og rafrænan stuðning, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni. • Nemandi getur beitt gagnrýnni hugsun við að vega og meta upplýsingar með tilliti til gæða og efnismeðferðar þeirra. • Nemandi getur unnið með heimildir, virt siðferði í heimildavinnu og sett fram heimildaskrá samkæmt viðurkenndum aðferðum. • Nemandi getur nýtt hugbúnað og forrit við uppsetningu ritgerða og ritsmíða samkvæmt viðmiðum um uppsetningu og frágang.

	• Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við framsetningu á tölulegum gögnum.
Tækni og búnaður:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við flókna framsetningu ritunarverkefna og tölulegra gagna. • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, hljóðvinnslu og gerð myndbanda. • Nemandi getur nýtt hugbúnað/forrit við fjölbreyttar vefsmíðar.
Sköpun og miðlun:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur útskýrt einfaldan hugbúnað, eðli og uppbyggingu tölvu. • Nemandi getur nýtt hugbúnað við forritun og miðlun þekkingar á fjölbreyttan og skapandi hátt. • Nemandi getur nýtt rafrænar leiðir og samskipamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.
Siðferði og öryggismál:	*Við lok árgangs:* • Nemandi getur sýnt ábyrgð við meðferð og dreifingu upplýsinga hvort sem er til persónulegra nota eða heimilda- og verkefnavinnu. • Nemandi getur nýtt rafrænar leiðir og samskipamiðla af ábyrgð, unnið í samræmi við reglur um ábyrga netnotkun og er meðvitaður um eigin siðferðislega ábyrgð.

8.1. Miðlamennt og skólasafnsfræði

Tímafjöldi: 1 tímar (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- *Viðfangsefni 1 (taka mið af áherslum einstakra námssviða og ekki er hægt að tilgreina hér)*
- *Viðfangsefni 2 o.s.frv.*

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- *Námsgagn 1*
- *Námsgagn 2 o.s.frv*

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- *leið 1*
- *leið 2 o.s.frv.*

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- *aðferð 1*
- *aðferð 2 o.s.frv.*

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *leið 1*
- *leið 2 o.s.frv.*

8.2. Tölvunotkun og upplýsinga- og samskiptatækni

Tímafjöldi: 1 tími(40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár).

i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- temji sér réttar umgengnisreglur varðandi tölvur og spjaldtölvur
- þjálfist í notkun á tækni í námi sínu
- geti unnið með Google námsumhverfið, s.s. Docs, Slides, Sheets
- geti notfært sér ýmis námsforrit
- kynnist rafbókargerð s.s. Book Creator
- kynnist forritun
- kynnist aðferðum við kvikmyndagerð og hikmyndagerð
- kynnist því sem felst í stafrænni borgaravitund.

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Excel æfingahefti/google sheets
- Netöryggi, vefir eins og saft.com
- Google skólaumhverfið, Book Creator, StopMotion, iMovie, Clips og fleiri forrit.
- Forritun; code.org, Box Island, Scratch Jr.

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Upplýsingatækni er samþætt eins og hægt er inn í aðrar námsgreinar:

- Stuðningur við nám nemenda með því að nýta tækni
- Hóptímar þar sem nemendur kynnast efninu og vinna að verkefnum sínum undir leiðsögn.
- Verkefna- og hópvinna

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- *Verkefni í tímum*
- *Frammistaða nemanda í tímum*

9. Valgreinar

Sjá valbækling á heimasíðu Setbergsskóla